

Változások

A gyógyszerforgalmazásban

Csökkennek a lakosság gyógyszerkiadási terheit, bővíti az ingyen kapható medicinák körét, egyszerűsítik a gyógyszerári munkát — közölte Matejka Zsuzsanna, az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság főgyógyszerésze, aki miniszteri biztosként a gyógyszerellátás területén kialakult feszültségek enyhítését szolgáló intézkedések előkészítésén dolgozik. A miniszteri biztos kifejtette: felülvizsgálták és módosították azoknak a gyógyszereknek az ártámogatását, amelyekkel kapcsolatban a legtöbb panasz merült fel. Így például május 1-jétől egyes reumagyógyszerekért (Voltaren, Hotemin, Naprosyn) az eddigi térítési díj felét fizetik a betegek. Jóval olcsóbbak lesznek a receptre kapható aranyércpókok. Lehetőség lesz a Trental és az Agapurin térítésmentes rendelésére, s ezeket nem csak a perifériás érszűkületben szenvedők, hanem az agyi, valamint a szem- és fül-érkeringési zavarokkal küszködők is kaphatják. A fekélybetegség kezelésére használatos drága Ulceran akut fekély esetén hat héttel térítésmentesen rendel-

hető majd, s nem csak az idősök juthatnak így hozzá, hanem mindenki. Ezeket kivételül még más, sokakat érintő gyógyszereket átsorolnak kedvezőbb támogatási kategóriába. E változtatások a társadalombiztosításnál mintegy 300 millió forint többletkiadást jelentenek.

A gyógyszeresegély-kérelmek elbírálásánál eltörlik a tartásra kötelezett hozzátartozók körülményeinek vizsgálatát.

Az ingyenes gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátásra jogosultak — vagyis, a közgyógyellátottak — körét kiterjesztik a rokkantsági járadékosokra, és azokra a beteg gyermekekre, akik után szüleik emelt szintű családi pótlékban részesülnek. Múltányossági alapon közgyógyellátásra jogosító igazolványt kérhetnek a rossz szociális helyzetben levők, akiknek jelentős a havi gyógyszerköltségük. Ez egyaránt vonatkozik a nyugdíjasokra, és a fiatal nagycsaládosokra, s mintegy 200 ezer személyt érint.

Az ingyenes gyógyszerellátás bővülése miatt a társadalombiztosítás gyógyszerkiadásai várhatóan 500-600 millió forinttal nőnek.

Városavató
ünnepség
Nagykállón

Várossá avatták szombaton a Szabolcs-Szatmár megyei Nagykállót. A település művelődési központjában megtartott ünnepi tanácsülésen részt vett és beszédet mondott Németh Miklós miniszterelnök, majd átadta az Elnöki Tanács városalapító oklevelét Fodor János tanácselnöknek.

A miniszterelnök ünnepi beszédében többek között szólt a kormány településfejlesztési politikájáról. Kiemelte:

— Egy ország gazdasági-társadalmi fejlődése, településhálózata és -szerkezete akkor nyugszik biztos lábakon, s akkor tekinthető egészséges, ha abban nemcsak a nagyvárosok fejlődnek, hanem a kis- és középvárosok, a falvak is. Korábban biztos, hogy hiba történt a fejlesztések meghatározásában, és ez meghatározta a gazdasági szerkezet és aktivitás, valamint az infrastrukturális ellátás mai torzulásait. Ezt a hibát csak úgy tudjuk kiküszöbölni, ha tematikus városelméletek alkalmazása helyett nyílt várospolitikát folytatunk.

Szemérmetes tanácsülés

Kellett nekem a pitvarosi hagyományról írnom! Ismeretlen telefonáló keres:

— Tudnék mondani olyan dolgokat is, amelyek a hagyományál is jobban büzlenek. Érdeklí?

— Nekem a százharminc vagon romló hagyma szaga is elég volt.

— Jöjjen el a tanácsülésre. Leváltják az elnököt.

— Sajnálom, nem a mi körzetünk Pitvaros.

— A hagyma sem az önké. Vannak dolgok, amelyekről egy tisztességes újságnak nem lehet nem írni.

Főntartásokkal ugyan, de elmentem. A „hírharang” abban tévedett, hogy az elnököt nem leváltották, hanem lemondott. Hogy mi lett volna, ha nem mond le, legalább annyira történelmietlen kérdés, mint az, mi lett volna, ha nem lett volna világháború. Huszonhat tanácsagból húszan szavaztak arra, fogadják el a lemondását, hatan tartózkodtak.

Vörös és fekete

A házasságkötő-teremben gyülekezett a falu legfőbb hatalmi testülete. Az elnökségi asztalnál ülőkből ismeretlenül is könnyű kiválasztani a tanácselnököt: fülíg vörös, és fekete szemüveget visel. És, hogy nem akar elnök maradni, abból is kiteszik, hogy az asztal sarkára szorult.

Annak idején a népfront javasolta a választásnál, most is a népfrontelnök mondja el először, mit tudott meg a négy társközség — Csanádalberti, Pitvaros, Nagyer és Ambrózfalva — elnökségi tagjaitól. Úgy is értelmezhetnék a lépést, aki mellékalapált a szög fejének, az egyenesítse ki, meg úgy is, hogy ne csorbítsuk a népfront jogát. Arra szavazott tehát a négy falu elnöksége, hogy Rafai István ne mondjon le, tartson ki a ciklus végéig. Később kiderült úgy kell értelmezni ezt a bejelentést, hogy mind a négy faluban voltak néhányan, akik erre emelték föl a kezüket. Az nem derült ki, nyilvánított-e véleményt a többség. Az is elhangzott, hogy az elnök és a tanács apparátus között bizonyos ellentétek mérültek föl.

Kérdések záporoztak ezután. Miért mondott le? Oka van, mert megfontolt ember megfontolatlan lépésre nem szánja el magát. Az egész falu erről beszél, ki tudja, mióta már, miért nem lehet rá itt feleletet adni? Az egyik fől szóló szerint elnökfaló apparátusnak nevezi a pitvarosit. Igaz, hogy ment levél az apparátusból? Hová? Mi volt benne? Hogyan dönthetnék, ha az indítékot se tudjuk? Ha az apparátus a hibás, csapjunk az apparátus közé, és rend lesz!

Felelet, egyenként

Kevés olyan zápor van, amelyikből ne kapna mindenki a fejére, itt is jutott kérdés mindenkinek. Felelet is rá mindenki, de valahogy úgy, ahogy a gyerekevelés tudományá vallja a golya-

meséről: feleljünk minden kérdésre, de csak annyit, amennyit muszáj. A tanács-tagok is úgy viselkedtek, mint a folyton kérdező gyerekek. Nagyon sokára derült ki, nem is az elnökkel van baja az apparátusnak, hanem a gépirónójével. Állítólag annyira „rátapadt” az elnökre, előfordult, hogy nem mertek benyitni hozzájuk, nehogy kellemetlen szituációban találják őket. A megyei tanács személyzeti osztályának helyettes vezetője többek között elmondta, hogy magartásbeli dolgokban is változás történt, néhány problémás dolgon is sikerült túltennie magát, és a hangnembeli problémák is megszűntek. Megtudhatuk tőle, voltak is, vannak is érdemei az elnöknek a négy falu fejlesztésében, a testületekkel való kapcsolata is jó.

A tíz aláírással elindult levelet azonban most se ismertették. Kiskorú a tanácsülés arra, hogy az ilyesmit megtudja? Elégedjen meg annyival, hogy lovagias férfiú az elnök, hajlandó távozni. Ne kerteljünk, ezt a szokást hívja a falu népe sztalínista—brezsnyevista-módszernek.

Valami van!

Időben már jól túl voltunk a tanácsülés háromnegyedén, amikor végre elhangzik a kivánság: hallgassuk meg legalább a levélírókat is! Célozgatnak itt bizonyos kartársnőre, de legalább nyolc kartársnő van az apparátusban. Akár valamennyi magára veheti? Ha tíz ember annyira egy húrton pendül, akkor itt valami van! Végre föllált az egyik aláíró, a vebéitkár, és ő mondta el, a Szurmikné kartársnővel voltak problémák. Az pedig végképp nem igaz, hogy elnökfaló lenne az apparátus, ezer jelét adta már, hogy segíteni is tudta az eddigi elnököket.

Az egyik fől szóló nemes egyszerűséggel így adta elő indítványát: ne toljunk ki az elnökkel, ha el akar menni, hadd menjen. Kiforogta még a szó, hogy pesszimista a hangulata mostanában az

Hol az igazság mostanában?

Amikor Vass Zsuzsa a szerkesztőségben felkeresett, már hetek óta munka nélkül volt. A Tempó Taxinál dolgozott több mint egy évig, amikor egy szép nap közölték vele, nincs rá szükség.

— Úgy rúgtak ki, hogy okát nem tudom. Szerintem azért kerültem az utcára, mert nő vagyok. Január 18. óta nincs állásom, de az igazi indokát még ma sem tudom. Pedig kérelmet írtam a Tempó 9 tagú vezetőségéhez is. Az egyik tag azt mondta, a nő nem ember. Vezetőségi ülésen hangzott ez el, de én most a nyilvánosság előtt kérdezem, vajon ugyanez a véleménye a feleségéről is? Női mivoltommal volt a baj az utóbbi időben. Többször lekurváltak. Amikor a társaságtól eljöttem, valaki megjegyezte, több női taxis itt nem lesz.

Amikor ezeket a sorokat írom, április elején, valóban nincs női alkalmazottja — tudomásom szerint — egyik szegedi társaságnak se. Epp ezért kérdeztem meg a fiatal hölgytől, vajon azért folyózták ki az erősebb nem képviselői, mert talán komoly konkurenciát jelentett?

— Erről szó sincs. Én sokkal kevesebbet kerestem, mint a férfiak. Alig húsz ezer forintot. Nekem nincs milliókat érő autóm, több férfit kolléga havonta hazavitt a 50-60 ezer forintot. Erre tanúm is van. Nagy pénz nagy téttel jár együtt. Aki a sokszorosát keresi annak az összegnek, mint ami az én jövedelmem volt, az is annyi adót fizet.

— Feldobja a szakmát?

— Én senkit sem akarok igaztalanul vádolni, de azért tudnék mesélni érdekes dolgokat a Tempó belső életéről. Kiket utaztatnak kedvezményesen, mennyi a belépő, hogy valaki a társaság tagja legyen, mennyiért vesznek meg egy-egy kocsmát, hogy csak a Tempót hívja. Csak mellékesen jegyzem meg, a kórházi portások havi 2-3 ezer forintot fixet kapnak a Tempótól a biztos fuvarért.

— Most mihez kezd?

— Abból élek, amit eddig összegyűjtöttem. Keresek valamilyen vállalkozást.

„Utcára kerültem, mert nő vagyok”

— Miért nem fordult munkaügyi bírósághoz?

— Lebeszéltem az ügyvéd, ugyanis iparosigazolvánnyal továbbra is kiállhatok a standra, de ha nem vagyok benne valamilyen társaságban, akkor lehetetlen megélni.

Hallgattassék meg a másik fél is. A Tempó egyik vezetőségi tagjától, Jakab Istvántól kérdeztem Vass Zsuzsa elküldésének okát.

— Fegyelmi ügyekben a Tempó 9 tagú vezetősége demokratikusan, szavazással dönt. Vass Zsuzsát a vezetőség küldte el. Nem mondtunk fel neki, ugyanis a taxitársaság nem jogi személy. A gépkocsivezetők kölcsönös megállapodás alapján dolgoznak együtt. Munkaügyi előírás, írásbeli szerződés nincs. Ha valaki szabálytalanul el vagy dolgozik, kikerül tőlünk a vezetőség határozata szerint. Erre már sokszor volt példa férfiak esetében is. Nálunk az utas érdeke az első, aki ez ellen vét, annak nincs helye köztünk.

— Női munkatársuk milyen szabály ellen vétett?

— Még egyszer hangsúlyoznám, nem bocsátottuk el. Ő továbbra is személyszállító kisiparos maradt, csak a társaságunktól kellett eljőnie. Többször reklamáltak miatta. Egyszer összevessett központunk diszpécserével, mert kiment Sándorfalvára, és ott nem volt utas. Alaphelyzet, hogy a diszpécserrel nem lehet balhézni, amikor az a hívásokkal foglalkozik. Másodszorra azért szóltunk neki, mert túlszámlázott, a harmadik esetnél nyegleg viselkedett. Ennyi elég, hogy megköszönjük a munkáját.

— Önnek is az a véleménye, hogy a taxizás nem nőnek való?

— Igen. Mert éjszaka ki kezdenek vele, nappal olykor nehezen tudja ellátni a belvárosi forgalmat, mert nem tud emelni súlyos terheket, ha éppen a kórházból visz haza gipszelt lábú beteget, vagy a porszivót kell betenni a csomagtartóba. Kocsmába a női taxis nem szívesen megy be

Fizikailag nem alkalmas a stresszre, és a különböző konfliktusokra, amelyeket itt, kötekedő férfiutasok okozhatnak.

— Mi a helyzet a pénzügyekkel?

— A gazdasági rendőrség vizsgálta és rendben találta. Minden taxis dobott be pénzt a közösbe a költségek fedezésére. Szabályosan működünk.

A Tempó képviselőjének nyilatkozata után Vass Zsuzsa a következő megjegyzést tette:

— Nem volt ellenem semmilyen feljelentés. Utaspanaszként az értékelhető, amit szembesítéssel tisztáznak, ilyen pedig nem volt. Sándorfalvára amikor mentem, két autót kértek. A másik kocsit egy vezetőségi tag vitte, érdekes módon neki volt utasa, nekem nem. Bementem a központba, és megkérdeztem, hogy ez miképp lehetett, erre azt a választ kaptam, ne hisztizzenek, mert hozzájárja a telefont. Nem számláztam túl, egy kolléga bérelte föl a barátját, aki panaszt tett ellenem. Egyébként higgye el, szó szerint, hogy kirúgtak, elbocsátottak. Nem értek egyet azzal, hogy a nő alkalmatlan a taxizásra. Bírjuk a terhelést, nem gond egy porszivót betenni a csomagtartóba, beteget támogatni. Más területen is bizonyított már a gyengébb nem, hogy mennyire erős.

Ebből a konfliktusból biztosan nem csinálnak munkahelyi vitát tempóknál. A Vass-ügy „ad acta” kerül. Megpróbáltam egy semleges terepen meg tudni. Vass Zsuzsa milyen kolléga volt, hiszen korábban a Szeged Taxinál dolgozott.

Az egykori munkatárs, Vrabély László elismerően nyilatkozott: Vass Zsuzsa becsületesen végezte a munkáját.

Hol az igazság mostanában? — kérdezzük gyakran a különböző szaporodó munkahelyi konfliktusoknál. Az újságíró nem akar, és nehezen tud döntőbíró lenni, de az tény, hogy a világ nagyvárosaiban nem „feltűnő” a női taxis.

Halász Miklós

Somogyi Károlyné felvétele

ÖRÜLET A RÜSZKEI HATÁRNÁL
IS... Az elmúlt hét végéig még érvényben levő, kedvező vámrendeleteknek hatására autókaraként eredményezték déli határátkelő állomásaink is. Újra utraik indították a nagymamákat és nagyapákat „világot látni” — egészen Szabadkáig, hogy a Gorenjék innen, rövidetb úton juthassanak a szegedi és környék-

beji konyhákba. Ameddig a szem ellátott, sok kilométeren álltak, álldogáltak a járművek már a kora reggeli órákban, a szembejövő buszok és teherautók csak a padkára szorulva férték el az autósor mellett. Vasárnapra megcsendesedett a forgalom, így csak felvételünkön idézhetjük vissza a hétvégi rohamot a Szeged és Rüzke közötti úton...